

ΠΡΑΚΤΙΚΑ «ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΔ΄ 2019 – 2020

Αθήνα, σήμερα στις 5 Σεπτεμβρίου 2019 ημέρα Πέμπτη και ώρα 19.05΄, συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η «Βουλή των Εφήβων» σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Νέες και νέοι Έφηβοι Βουλευτές αρχίζει η συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΚΔ΄ Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων». Σας καλωσορίζουμε με ιδιαίτερη χαρά όλη η πολιτειακή και πολιτική ηγεσία της χώρας.

Στη σημερινή συνεδρίαση παρευρίσκονται:

Ο κ. Αλκιβιάδης Στεφανής, Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας και πρώην Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Στρατού και διακεκριμένος Εύελπτις, όταν σπούδαζε στη Σχολή Ευελπίδων στην ηλικία σας, λίγο μεγαλύτερος.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου, Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής ως εκπρόσωπος της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κυρίας Γεννηματά.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Γεώργιος Λαμπρούλης, ΣΤ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων ως εκπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Απόστολος Αβδελάς, Ζ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Γιάνης Βαρουφάκης, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜΕΡΑ25.

(Χειροκροτήματα)

Παρευρίσκονται, επίσης, οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής:

Ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης, επί προεδρίας του οποίου ξεκίνησε ο
θεσμός της Βουλής των Εφήβων.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Βύρων Πολύδωρας.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Νικόλαος Βούτσης.

(Χειροκροτήματα)

Επίσης, παρευρίσκονται τα μέλη του σημερινού Προεδρείου της
Βουλής:

Ο κ. Αθανάσιος Μπούρας, Γ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Δημήτριος Βίτσας, Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής.

(Χειροκροτήματα)

Η κυρία Σοφία Σακοράφα, Η΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής.

Παρίστανται ακόμη:

Η Γενική Γραμματεὺς του Ιδρύματος της Βουλής για τον
Κοινοβουλευτισμὸ και τη Δημοκρατία κυρία Νίκη Μαρωνίτη.

(Χειροκροτήματα)

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής κ. Κώστας Μαυριάς.

(Χειροκροτήματα)

Ο κ. Γεώργιος Μυλωνάκης, Γενικός Γραμματέας της Βουλής

(Χειροκροτήματα)

Παρευρίσκονται, επίσης, ο κ. Βασίλειος Μπαγιώκος, Ειδικός Γραμματέας της Βουλής και ο κ. Κωνσταντίνος Δαλαγγέλης, Ειδικός Θεματικός Γραμματέας της Βουλής, καθώς και Βουλευτές.

(Χειροκροτήματα)

Παρίστανται, επίσης, η κυρία Έλλη Δρούλια, η κυρία Κατερίνα Ζαμπέλη, ο κ. Μιχάλης Σπουρδαλάκης και ο κ. Δημήτριος Ζαζάς, μέλη της εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

(Χειροκροτήματα)

Τέλος, παρευρίσκονται εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Προγράμματος της Βουλής των Εφήβων οι κ.κ. Μαρία

Μάρκου, Δήμητρα Μακρυνιώτη, Ακριβή Γεωργούση, Ιωάννα Δεκατρή, Θεώνη Κουφονικολάκου, Νάνσυ Ταλούμη, Πέτρος Χαραβιτσίδης, καθώς και ο κ. Βασίλης Τσάφος και ο κ. Λάμπρος Πόλκας.

(Χειροκροτήματα)

Από στιγμή σε στιγμή περιμένουμε την Υφυπουργό Παιδείας κυρία Σοφία Ζαχαράκη, η οποία θα παρευρεθεί στη σημερινή εκδήλωση και λόγω της ιδιότητάς της -προφανώς- αλλά εκπροσωπώντας και τον Πρωθυπουργό της χώρας κ. Κυριάκο Μητσοτάκη.

(Χειροκροτήματα)

Πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη και πάρετε τον λόγο, θα ήθελα να σας πω το εξής:

Σας μοίρασα έναν φάκελο που έχει μέσα δύο φωτογραφίες από δύο σπουδαία αγάλματα της αρχαιότητας, επειδή ξέρω ότι πήγατε και στο Αρχαιολογικό Μουσείο και είδατε και μία λαμπρή παράσταση, τον «Οιδίποδα Τύραννο». Μετά τις ομιλίες σας θα υποστείτε μία σύντομη δική μου ομιλία, όπου θα σας εξηγήσω το νόημα αυτών των δύο φωτογραφιών που σας έχω μοιράσει.

Τώρα, όμως, είμαστε εδώ για να δοθεί ο λόγος σε εσάς.

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση επί του θέματος «Ανθρώπινα Δικαιώματα» των Ομάδων Εργασίας της Βουλής των Εφήβων που αποτελούνται από μαθητές Α΄ και Β΄ Τάξης Λυκείου σχολείων της Ελλάδος, καθώς και ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ, που μετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων - Βήματα Δημοκρατίας: Κάνοντας πράξη τη συμμετοχή», ΚΔ΄ Σύνοδος (2018-2019).

Να πούμε ότι φέτος στο πρόγραμμα μετέχουν ως παρατηρητές έξι μαθητές και μαθήτριες που διακρίθηκαν, ξεχώρισαν στους καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς της Βουλής των Εφήβων.

Σύμφωνα με το συνολικό πρόγραμμα, θα μιλήσουν οι αγορητές των έξι Ομάδων Εργασίας, στις οποίες συζητήθηκε το θέμα «Ανθρώπινα Δικαιώματα». Κάθε αγορητής θα έχει χρόνο ομιλίας πέντε λεπτά, προκειμένου να παρουσιάσει όσα συζητήθηκαν στην Ομάδα Εργασίας στην οποία μετείχε.

Θα παρακαλέσω να τηρήσουμε τον χρόνο των πέντε λεπτών, σεβόμενοι το δικαίωμα που έχουν όλοι να μιλήσουν, αλλά και για να δώσετε ένα μάθημα στους μεγαλύτερους Βουλευτές που συνήθως δεν τηρούν τον χρόνο τους. Ας πρωτοτυπήσει η Βουλή των Εφήβων και ας διδάξει και τη Βουλή των μεγαλύτερων, σεβόμενοι, όμως, το δικαίωμα που έχουν όλοι να μιλήσουν και να μπορέσουν να διατυπώσουν με άνεση τις απόψεις τους.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Επικρατείας κ. Θωμάς Κοτρώτσιος, αγορητής της πρώτης Ομάδας Εργασίας με θέμα «Δημοκρατία – Δικαιώματα: Ένα, δύο, τρία, έχουμε Δημοκρατία».

(Χειροκροτήματα)

Τον καλώ, συνεπώς, να έρθει στο Βήμα και να λάβει τον λόγο.

Κύριε Κοτρώτσιο, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΘΩΜΑΣ ΚΟΤΡΩΤΣΙΟΣ (Επικρατείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Θωμάς Κοτρώτσιος, όπως προαναφέρθηκε και έρχομαι από την Περιφέρεια της Λάρισας.

Στην Ομάδα μας εργαστήκαμε και προβληματιστήκαμε πάνω στη θεματική της Δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το πρώτο βασικό ενδιαφέρον μας σχετίζεται με την καθημερινότητα, τις προσδοκίες και τις επιδιώξεις μας. Επομένως, αναγκαστικά σχετίζεται με το σύγχρονο σχολείο.

Όλες και όλοι οι συνάδελφοι επισήμαναν τις ελλείψεις και τις ασάφειες που προσβάλλουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση, όπως προστατεύεται από

τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Υπάρχουν σχέσεις μεταξύ των παιδιών και είμαστε σήμερα εδώ για να σας πούμε ότι δεν ενθαρρύνονται και δεν προστατεύονται αρκετά. Από τα ελληνικά σχολεία λείπουν οι ψυχολόγοι, προκειμένου να ανακουφίσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες από τις ανησυχίες τους, σε ένα πλαίσιο εμπιστοσύνης και ασφάλειας, λείπουν οι εκπαιδευμένοι εκπαιδευτικοί που έχουν την ικανότητα να σχετίζονται ουσιαστικά και να αλληλοεπιδρούν με τους μαθητές.

Δεν τα γνωρίζουμε όλα. Ένα, όμως, είναι βέβαιο: ότι το σχολείο δεν τιμά τις δυνατότητες και τα ταλέντα μας.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε θεσμικές παρεμβάσεις, που μπορούν να αλλάξουν τη ζωή μας και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων μας και της προσωπικότητάς μας, να προσφέρουν τη δυνατότητα έγκαιρης διαχείρισης προβλημάτων και να αναβαθμίσουν συνολικά την εκπαιδευτική εμπειρία.

Η βασική μας άποψη είναι ότι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επιμορφώνονται υποχρεωτικά σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η αξιολόγηση αποτελεσμάτων της εκπαίδευσής τους θα έπρεπε να γίνεται και από τα ίδια τα παιδιά.

Ακόμη, λογικό είναι ότι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την παιδαγωγική τους επάρκεια, τη δυνατότητά τους να επικοινωνούν με τη σχολική τάξη, την ψυχική και συναισθηματική ισορροπία τους σε ό,τι αφορά την επαφή με τα παιδιά και θα πρέπει, επιτέλους, να βρεθεί μία λύση για όσους και όσες εξ αυτών δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους.

Οι συνάδελφοί μου πρότειναν, επίσης, την ενεργοποίηση και ενίσχυση των μαθητικών κοινοτήτων και του θεσμού της σχολικής διαμεσολάβησης. Πρέπει να κατανοήσετε τι σημαίνει για εμάς ο θεσμός αυτός. Σε ένα περιβάλλον έντασης, σχολικής βίας ή διακρίσεων, όπου υπονομεύεται καθημερινά η δυνατότητα να εξασφαλίσουμε τόσο εμείς, όσο και οι εκπαιδευτικοί, τα εργαλεία εκείνα που θα βοηθήσουν στον περιορισμό αυτής της έντασης και στη συμφιλίωση με τη διαφορετικότητα, φαντάζει μία λύση εφικτή και κοντά στη βάση της δημοκρατικής αντίληψης.

Επίσης, πώς μπορούμε να ζητάμε αναλυτική και κριτική σκέψη από νέους ψηφοφόρους, εάν το δικαίωμα αυτό δεν έχει ασκηθεί ήδη από το σχολείο μέσω των δημοκρατικών διαδικασιών, που προς το παρόν, δυστυχώς, φαντάζουν μόνο διακοσμητικές;

Γνωρίζουμε όλοι την τραγική κατάσταση των υποδομών των σχολείων: υλικές ζημιές, προβλήματα θέρμανσης, έλλειψη υποδομών για τα άτομα με

ειδικές ανάγκες, έλλειψη εργαστηρίων για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας. Δεν γνωρίζουμε ποια είναι η δαπάνη για την Παιδεία στη χώρα, αλλά με βάση τα παραπάνω μπορούμε να σας πούμε ότι δεν επαρκεί.

Το δεύτερο μεγάλο ζήτημα, όπως αναδείχθηκε από τις συζητήσεις με τους συναδέλφους Βουλευτές, σχετίζεται με τις κοινωνικές ανισότητες και τις διακρίσεις. Μας απασχόλησε ιδιαίτερα η εξής φράση: Μιλάμε για ισότητα ανδρών και γυναικών, μιλάμε για ισότητα μεταξύ πολιτών. Δεν υφίσταται στις αμοιβές, δεν υφίσταται στο σχολείο, δεν υπάρχει στην οικογένεια και σίγουρα δεν προωθείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το ζήτημα είναι τι θέλουμε, τι έχουμε επιλέξει συλλογικά για την κοινωνία μας. Αν πράγματι η ισότητα είναι μία από τις αδιαπραγμάτευτες αξίες της Δημοκρατίας, θα πρέπει να τους καταστήσουμε όλους συμμετόχους σε αυτήν τη διαδικασία.

Με κάποιο τρόπο όλοι οι μαθητές ζήτησαν τον αποτελεσματικότερο έλεγχο για την προώθηση της ισότητας. Προτείναμε την κινητοποίηση φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη διοργάνωση ζωντανών και πλούσιων συζητήσεων στην τοπική κοινωνία, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών και τη βελτίωση της στάσης τους απέναντι σε ό,τι τους φαίνεται ξένο.

Στο σχολείο η προστασία από διακρίσεις είναι δύσκολη υπόθεση. Χρειάζεται παραγωγικός χρόνος σε βιωματικές δραστηριότητες, όπου οι

μαθητές και οι μαθήτριες θα μάθουν να χτίζουν την ταυτότητά τους με βάση τις δικές τους επιθυμίες και όχι τον φόβο τους για τους άλλους.

Τέλος, αναρωτηθήκαμε όλοι και όλες για ένα ζήτημα επί της διαδικασίας. Θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς και να το μοιραστούμε μαζί σας. Τι νόημα έχει πραγματικά η Βουλή των Εφήβων; Υλοποιήθηκαν ποτέ οι προτάσεις μας;

Απαντώνται γραπτά ή εμπειριστατωμένα τα ερωτήματά μας;

Εκτιμούμε τις εμπειρίες που μας προσφέρει αυτή η διαδικασία, αλλά δεν μπορούμε παρά να σας ρωτήσουμε ευθέως: Αυτό που φέρνουμε με τη σκέψη και τη συμμετοχή μας, γίνεται ποτέ πράξη;

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κοτρώτσιο και για την τήρηση του χρόνου, αλλά και για το ουσιαστικό περιεχόμενο της ομιλίας του, το οποίο προφανώς είναι αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς και επεξεργασίας στην Α' Ομάδα, με θέμα «Δημοκρατία και Δικαιώματα».

Πριν δώσω τον λόγο στην Έφηβο Βουλευτή κ. Κιμπουροπούλου, θα ήθελα να πω ότι συγκράτησα τη σημασία των μαθητικών κοινοτήτων, αλλά και

τη σημασία της αξιολογήσεως των εκπαιδευτικών, που θέτετε ως μια ανάγκη για την αναβάθμιση της παρεχόμενης προς εσάς παιδείας.

Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, ξέρετε, είναι ένα θέμα το οποίο σήκωσε και σηκώνει πολλή συζήτηση. Θέτετε μια πολύ βασική παράμετρο σε αυτό το ζήτημα, την παράμετρο της δικής σας ματιάς. Λέτε στην πολιτεία, εδώ, από τη Βουλή, ότι «η αξιολόγηση των καθηγητών είναι ένας τρόπος εμείς να έχουμε, μέσω της αναβάθμισης του επιπέδου των καθηγητών, καλύτερη παιδεία, να διεκδικήσουμε δηλαδή αυτό το δικαίωμα».

Και επειδή ρωτήσατε αν αυτά που λέτε τόσα χρόνια στις είκοσι τέσσερις Συνόδους της Βουλής των Εφήβων εισακούγονται, σε λίγο, που θα είναι εδώ και η Υφυπουργός Παιδείας και θα σας μιλήσει, θα καταλάβετε ότι και η αξιολόγηση και άλλες παράμετροι που θέτετε, είναι πράγματα τα οποία θα δρομολογηθούν με τον καλύτερο, αντικειμενικότερο και ουσιαστικότερο τρόπο, γιατί στόχο θα έχουν ένα μόνο: Να έχετε καλύτερη, ωφελιμότερη, χρησιμότερη, πιο σύγχρονη παιδεία, που θα σας βοηθήσει να αντιμετωπίσετε τις αυριανές σας υποχρεώσεις.

Ευχαριστούμε, λοιπόν, και πάλι τον κ. Θωμά Κοτρώτσιο.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Β' Περιφέρειας Θεσσαλονίκης Ερμιόνη Κιμπουροπούλου, αγορήτρια της Β' Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Ευάλωτες Ομάδες - Ανισότητες - Δρόμοι Ανοιχτοί - Δρόμοι μετ' Εμποδίων».

Την καλώ να έρθει στο Βήμα.

ΕΡΜΙΟΝΗ ΚΙΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμοι Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Κιμπουροπούλου Ερμιόνη, είμαι από τον Νομό Θεσσαλονίκης και βρίσκομαι σήμερα εδώ ως εκπρόσωπος της Β' Ομάδας της ΚΔ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων, με θέμα «Δρόμοι Ανοιχτοί - Δρόμοι μετ' Εμποδίων - Ανισότητες στις Ευάλωτες Ομάδες».

Στο πλαίσιο του θέματος αυτού ασχοληθήκαμε με τους εξής θεματικούς τομείς: Δημοκρατία, κρατισμός, σεξουαλικός προσανατολισμός, εργασιακά δικαιώματα, φεμινισμός, ψήφος στα δεκαεπτά και ένταξη μειονοτήτων στο κοινωνικό σύνολο. Επίσης, ασχοληθήκαμε με δραστηριότητες, όπως η συγγραφή άρθρων, η ενημέρωση μαθητών με ερωτηματολόγια, θεατρική παράσταση στη νοηματική γλώσσα, επίσκεψη σε σωφρονιστικό ίδρυμα και διαπολιτισμικό σχολείο και συνεντεύξεις σε μετανάστες.

Μέσα από όλες αυτές τις δράσεις γίνεται όλο και πιο κατανοητό το γεγονός ότι ζούμε σε μια εποχή καίριων αλλαγών. Κάθε πρωτοβουλία είναι μια επένδυση. Σε έναν κόσμο πλήρους διασύνδεσης κάθε επιλογή

συνεπάγεται μια σειρά επιπτώσεων, κάποιων που εμείς οι άνθρωποι μπορούμε να σταθμίσουμε, αλλά και πολλών αστάθμητων.

Ζητούμενό μας, λοιπόν, η επιλογή των προτάσεων αυτών που όχι μόνο θα αποτελέσουν βέλτιστες λύσεις στα ζητήματα που μας δίνονται, αλλά και λύσεις με το μικρότερο ποσοστό ζημίας σε πεδία με τα οποία εφάπτονται.

Δεδομένων όλων αυτών, λοιπόν, και των θεματικών τομέων με τους οποίους ασχοληθήκαμε, η Ομάδα μου και εγώ προτείνουμε:

Πρώτον, τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου του Πολίτη, ώστε να κατοχυρωθεί η δυνατότητα εκπροσώπησης και υπεράσπισης περισσότερων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ επίσης και την εκπροσώπησή του από τους ήδη υπάρχοντες κοινωνικούς λειτουργούς σε φορείς, όπως οι φυλακές, τα κέντρα απεξάρτησης και τα κέντρα υποδοχής προσφύγων, ώστε να επιτευχθεί η μεγαλύτερη προβολή του.

Επιπλέον, αναζητούμε την επίσπευση των διαδικασιών που απαιτούνται για να ληφθεί μία απόφαση σε μια δικαστική υπόθεση, ούτως ώστε να μην καθίσταται αποτρεπτικός παράγοντας αυτός.

Δεύτερον, προτείνουμε την αξιοποίηση κονδυλίων που χορηγούνται σε Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς, ώστε να γίνεται ενημέρωση από ειδικούς κοινωνιολόγους-ψυχολόγους με θέμα την ισότητα και τη δικαιοσύνη στα

σχολεία. Λαμβάνοντας, βέβαια, υπόψιν την εξειδίκευση ορισμένων ΜΚΟ σε θέματα ευπαθών κοινωνικών ομάδων, κρίνεται ότι η συμβολή τους στην ευαισθητοποίηση των μελλοντικών πολιτών, μπορεί να επιτευχθεί με τη στενή -και σε κάποιες περιπτώσεις ήδη υπάρχουσα- συνεργασία μαζί τους.

Τρίτον, ζητούμε τη δημιουργία ομοιογενών και ολιγομελών τμημάτων που θα διδάσκονται από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς, με στόχο τη βελτίωση της εκπαίδευσης που λαμβάνουν μαθητές με ήπιες μαθησιακές δυσκολίες. Η δράση αυτή είναι άμεσα δυνατή ως προς την υλοποίησή της, δεδομένου ότι μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το «European Social Fund» στα πλαίσια της στοχοθεσίας της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» περί κατοχύρωσης ολοκληρωμένης ανώτατης εκπαίδευσης για τους Ευρωπαίους πολίτες και υπογραμμίζοντας την ιδρυτική του δέσμευση «ESF Projects Include but are not limited to education systems teachers and school children».

Τέταρτον, ζητούμε την απαίτηση της εφαρμογής του νόμου που διασφαλίζει μία ποσόστωση σε θέσεις εργασίας σε διάφορες επιχειρήσεις, ώστε να εξασφαλιστεί ότι ένα μέρος των εργαζομένων θα αποτελεί μέλος ευπαθούς ομάδας. Το μέτρο αυτό θα μπορούσε να εφαρμοστεί μέσω ενός αλγορίθμου που θα ελέγχει την ποσόστωση της κάθε επιχείρησης και θα

ειδοποιεί τον αντίστοιχο υπεύθυνο φορέα σε περίπτωση άνισης κατανομής, ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή του νόμου.

Πέμπτον, προτείνουμε την καθιέρωση πλαισίου που θα απαγορεύει την άσκοπη δημοσίευση προσωπικών πληροφοριών που αφορούν στο ποινικό μητρώο κάποιου μετά την αποφυλάκισή του. Στόχος αυτού είναι η μείωση της στοχοποίησης πρώην φυλακισμένων.

Έκτον, ζητούμε την αύξηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των φυλακισμένων που διδάσκουν διάφορες τέχνες στους φυλακισμένους, τα προϊόντα των οποίων βέβαια θα μπορούσαν να φανούν εξαιρετικά προσοδοφόρα για τα ίδια τα επιμορφωτικά προγράμματα. Ταυτόχρονα, οι πόροι που θα αντλούνται θα δαπανώνται ώστε να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο των φυλακών και οι ίδιοι οι φυλακισμένοι θα αποκτούν ένα εφόδιο χρήσιμο μετά την αποφυλάκισή τους και την υγιή ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό. Αυτά τα προγράμματα μπορεί να είναι και καινοτόμα και να διεγείρουν την εγγενή ροπή του ανθρώπου στη μάθηση, διοχετεύοντας την ενέργειά του σε παραγωγικά πεδία.

Τέλος, θα ήθελα να κλείσω λέγοντας ότι το θέμα το οποίο δόθηκε στην Ομάδα μας για κάποιο λόγο ήταν ένα σχήμα οξύμωρο. Το θέμα που μας δόθηκε λέγεται «Δρόμοι ανοιχτοί-Δρόμοι μετ' εμποδίων» και θα θέλαμε να θέσουμε το εξής ερώτημα: Μήπως οι δρόμοι είναι ανοιχτοί, διότι όλο το νομικό

πλαίσιο που διασφαλίζει τις ευάλωτες ομάδες, που διασφαλίζει τη δικαιοσύνη ανάμεσα σε αυτές, την ισοτιμία τους, υπάρχει ήδη; Αλλά μήπως, ωστόσο, οι δρόμοι αυτοί είναι μετ' εμποδίων, διότι απλούστατα οι νόμοι μας δεν υφίστανται, δεν εφαρμόζονται;

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωντανά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ήθελα να σας ενημερώσω ότι βρίσκεται μαζί μας ο Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Ζαριφόπουλος και προσήλθε και η Υφυπουργός Παιδείας κυρία Ζαχαράκη.

(Χειροκροτήματα)

Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κιμπουροπούλου για την ομιλία της, η οποία είχε μία εντυπωσιακή απαρίθμηση μελετημένων και στοχευμένων προτάσεων. Υπάρχει μία συνήθεια να ευδοκιμεί, ανεξαρτήτως ηλικίας του ομιλητή, στη χώρα μας ο λεγόμενος «καταγγελτικός λόγος», η σκέτη καταγγελία. Είναι εντυπωσιακό πως σήμερα στη Βουλή των Εφήβων επικρατεί ένας άλλος λόγος, γόνιμος, ο οποίος ενώ στην αρχή διαπιστώνει κακώς κείμενα, έχει συγκεκριμένες προτάσεις διορθώσεως, βελτιώσεως, με εισηγήσεις, με τεκμηρίωση και θεμελίωση. Και η ομιλία που ακούσαμε

προηγουμένως από την Έφηβη Βουλευτή Β΄ Περιφέρειας Θεσσαλονίκης, είχε ακριβώς αυτήν την ουσιαστική συνδρομή.

Έχουμε μεταξύ των άλλων Επιτροπών και Επιτροπή που ασχολείται με τη βελτίωση του συστήματος δικαιοσύνης της χώρας και του σωφρονιστικού συστήματος. Ιδίως τις τελευταίες σας παρατηρήσεις που αφορούν αυτόν τον τομέα, ο οποίος είναι ευπαθέστατος, θα μου επιτρέψετε να τις διαβιβάσω και προσωπικά προς αυτήν την Επιτροπή.

Όσον αφορά το τελευταίο ερώτημα που θέσατε, θα το έλεγα θανάσιμο ερώτημα, σχετικά με το εάν εφαρμόζονται οι νόμοι, γιατί νόμους έχουμε, αλλά εάν εφαρμόζονται, έχουμε την τύχη εμείς ως Βουλή όχι μόνο να ψηφίζουμε τους νόμους, αλλά μέσω μιας δεύτερης αρμοδιότητας που έχει η Βουλή, που δεν είναι να ψηφίζει νόμους, αλλά να ελέγχει την Κυβέρνηση, μπορεί ταυτόχρονα και να εγκαλεί, να κριτικάρει, να παρακολουθεί, να ερωτά την Κυβέρνηση για την τήρηση των νόμων που, όπως πολύ σωστά είπατε, είναι ακόμα πιο κρίσιμο από την ψήφισή τους. Οπότε θέσατε στο κατάλληλο μέρος αυτό το ρητορικό ερώτημα που έπρεπε να λεχθεί και σας συγχαίρω γι' αυτό.

Τον λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Λάρισας Πασχάλης Ντεγκούδης αγορητής της Γ΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Αλληλεγγύη-Εθελοντισμός (Κράτα με να σε κρατώ)».

Τον καλώ να έρθει στο Βήμα για το πεντάλεπτο του.

(Χειροκροτήματα)

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΝΤΕΓΚΟΥΔΗΣ (Νομός Λάρισας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, ονομάζομαι Ντεγκούδης Πασχάλης και προέρχομαι από τη Λάρισα. Βρίσκομαι εδώ εκπροσωπώντας την Γ΄ Ομάδα με θέμα: «Εθελοντισμός και Αλληλεγγύη».

Φανταστείτε μια ιδανική κοινωνία στην οποία οι άνθρωποι θα προσέφεραν ανιδιοτελώς τον χρόνο τους για να την ωφελήσουν, μια κοινωνία η οποία θα διέπεται από την αλληλοϋποστήριξη και τον αλtruισμό. Αυτήν την κοινωνία φανταστήκαμε και εμείς, άγνωστοι και με διαφορετικές εμπειρίες, δράσεις και ιδεολογίες, αλλά με κοινά όνειρα, κάτι το οποίο μας έκανε να νιώθουμε σαν να γνωριζόμαστε από πάντα.

Θίξαμε θέματα που αφορούν όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά και τον κόσμο. Κάνουμε λόγο για ζητήματα που μπορεί να ακούγονται διαφορετικά μεταξύ τους, αλλά όλα κινούνται γύρω από τον ίδιο άξονα: Η εκπαίδευση, οι ευπαθείς ομάδες, ο ρατσισμός, η διαφορετικότητα, η ατομική ευθύνη, η συλλογική

δράση, η κρατική πρόνοια και ο εθελοντισμός, η αλληλεγγύη, η ελεημοσύνη, η ιστοιμία ή οι σχέσεις εξουσίας, ο εθελοντισμός και οι ενεργοί πολίτες.

Μέσα από τις συζητήσεις μας, τις διαφορετικές απόψεις, αλλά και τον κοινό μας προβληματισμό, αναζητήσαμε προτάσεις και καταλήξαμε στο ότι πρέπει να γίνουν ορισμένες διορθωτικές κινήσεις. Οι προτάσεις μας αυτές προέκυψαν, όπως είναι φυσικό, από έναν εποικοδομητικό διάλογο τόσο στις επιμέρους ομάδες όσο και στην Ολομέλεια, κατά τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων με τον κ. Λιάκο Βουλευτή του Κοινοβουλίου. Ως μαθητές και μαθήτριες Έφηβοι Βουλευτές, εκπροσωπώντας ο καθένας τη δικιά του ομάδα από το σχολείο του κουράστηκαν μήνες σε σχετικά θέματα, έχουμε φωνή και άποψη. Αδράξαμε, λοιπόν, την ευκαιρία που μας δόθηκε να εκφράσουμε τις απόψεις μας και οι προτάσεις στις οποίες καταλήξαμε είναι οι εξής:

Αρχικά η ενεργειακή αναβάθμιση των σχολείων της Επικρατείας είναι πρώτο μέλημα για εμάς, καθώς πρέπει να αποφευχθεί η κατάχρηση των φυσικών πόρων και να προστατεύσουμε με κάθε τρόπο το περιβάλλον. Η φύση μάς αγκαλιάζει εδώ και αιώνες και ήρθε, λοιπόν, καιρός να την αγκαλιάσουμε και εμείς.

Πιο συγκεκριμένα, θεωρούμε πως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι απαραίτητη για την ενεργειακή επάρκεια των σχολικών

υποδομών. Δεν μπορούμε όμως όλα να τα αφήσουμε στα χέρια της τεχνολογίας. Από πλευράς μας θα ήταν θεμιτό να ακολουθήσουμε δράσεις όπως είναι η δένδροφύτευση στους προαύλιους χώρους του σχολείου με σκοπό την προώθηση της περιβαλλοντικής συνείδησης. Αυτές τις δράσεις τις αγκαλιάζει το έθιμο του εθελοντισμού το οποίο πρέπει με κάθε τρόπο να ενισχυθεί μέσω της εκπαίδευσης. Κρίνουμε λοιπόν πως η ύπαρξη δύο ωρών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση όπου οι μαθητές θα συμμετέχουν σε βιωματικές δράσεις θα δίνουν τη δυνατότητα καλλιέργειας της αλληλεγγύης και του εθελοντισμού.

Παράλληλα, προγράμματα ίδιου χαρακτήρα που θα μπορούν να αναπτύσσονται από έμπειρους και καταξιωμένους υπεύθυνους στον χώρο αυτό θα μπορούν να συνδυαστούν με την παραπάνω πρόταση. Παρόλα αυτά οι νέοι χρειάζονται κάποιο κίνητρο, κάτι που θα τους κινητοποιήσει να υιοθετήσουν την εθελοντική αυτή η συμπεριφορά.

Για νέους ηλικίας 13 έως 18 ετών η μεγαλύτερη και η κυριότερη πρόκληση είναι πανελλαδικές εξετάσεις. Έτσι, προτείνουμε τη μοριοδότηση των μαθητών και των μαθητριών που θα συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις αναγνωρισμένες από ειδικούς οργανισμούς. Η κίνηση αυτή της πολιτείας πιστεύουμε ότι θα είναι καταλυτική για την ενεργοποίηση της εθελοντικής συμπεριφοράς των νέων. Κάποιοι βέβαια θα ισχυριστούν ότι καλλιεργούμε

έτσι την ιδιοτέλεια και τη χρησιμοθηρία. Όμως, αγαπητοί Βουλευτές, ο πραγματικός στόχος είναι ανάπτυξη του ενδιαφέροντος των μαθητών για την ανιδιοτελή προσφορά.

Όμως, δεν είναι μόνο η εκπαίδευση που θα μπορέσει να συμβάλει στην ενίσχυση του εθελοντισμού. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχουν την ευκαιρία να προβάλουν μηνύματα αλληλεγγύης, των οποίων το κόστος είτε θα είναι μειωμένο ή δεν θα καλύπτεται ολοκληρωτικά από το κράτος. Πώς όμως θα μπορέσουμε να προάγουμε τον εθελοντισμό εάν πρώτα δεν έχουμε επιτύχει κοινωνική συνοχή και ευημερία;

Είναι ευρέως γνωστό πως τα τελευταία χρόνια ένα κρίσιμο ζήτημα απασχολεί την Ελλάδα, το προσφυγικό. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, κρίνεται ως αδήριτη ανάγκη η πολιτεία μέσω χρηματοδότησης να καλύπτει τις ανάγκες των πληγέντων κι έτσι το έργο των εθελοντικών ομάδων να αποβαίνει αποτελεσματικότερο. Αναντίρρητα είναι απαραίτητο να εξασφαλίσουμε σ' αυτούς τους ανθρώπους επαγγελματική αποκατάσταση, η οποία θα δράσει ως αρωγός για τη διασφάλιση συνθηκών διαβίωσης και ομαλής ένταξής τους στην κοινωνία. Φυσικά η δράση των εθελοντικών ομάδων δεν αποσκοπεί στο να αντικαταστήσει το κράτος και την πολιτεία, αλλά μέσω αξιοπρεπούς συνεργασίας να επιτευχθούν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Ως έφηβοι ανησυχούμε για την επόμενη μέρα, για τον συνάνθρωπο. Σκεφτόμαστε τους ανθρώπους που αναγκάζονται να φύγουν από τον τόπο τους και φτάνουν στη χώρα μας ως πρόσφυγες. Προφανώς ευθύνη έχουν όλα τα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα και κυρίως η πολιτεία, η οποία αναλαμβάνει να μεριμνήσει για την υγεία και την ασφάλειά τους, που είναι ανάγκες σημαντικές για την επιβίωση. Η προσφορά αυτή μακροπρόθεσμα θα δώσει απλόχερα τη δυνατότητα γλωσσικής καλλιέργειας και εκπαίδευσης, η οποία με τη σειρά της θα συντείνει στην ευκολότερη και πιο άμεση απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας.

Εμείς οι νέοι οραματιζόμαστε μια κοινωνία απαλλαγμένη από αισθήματα κατωτερότητας και παθητικότητας, μια κοινωνία στην οποία θα θεωρείται φυσιολογική η διαφορετικότητα, καθώς εκεί βασίζεται η δημοκρατία, στην πολυφωνία και στη συλλογικότητα.

Μπορεί να ακούτε τώρα τη φωνή μου, αλλά μιλάμε όλοι και όλες. Νοιαζόμαστε όχι μόνο για εμάς, αλλά και για τους άλλους. Όπως έλεγε και ο Πεσσόα, «να είσαι πληθυντικός όπως το σύμπαν».

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Πασχάλη Ντεγκούδη για την ενδιαφέρουσα ομιλία του πάνω στην ενότητα «Αλληλεγγύη και Εθελοντισμός».

Κυρία Ζαχαράκη, συγκράτησα την ενδιαφέρουσα πρόταση τα σχολεία να ενταχθούν πλήρως στη διαδικασία της οικολογικής λειτουργίας, όχι πια για λόγους συμβολισμού -ο συμβολισμός είναι για άλλες, ανέμελες εποχές- αλλά για λόγους ουσιαστικής άμυνας στο πρόβλημα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Έχουμε φτάσει σε τέτοιο σημείο -οι προθεσμίες είναι πλέον ασφυκτικές- που πρέπει να τηρήσουμε κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος -το λένε και ο ΟΗΕ και η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλοι- και δεν έχουμε πια την πολυτέλεια των συμβολικών κινήσεων. Πρέπει να ενταχθεί δυναμικά και συνολικά στη ζωή μας η οικολογική διαχείριση και νομίζω πως η ιδέα τα σχολεία να έχουν ενεργειακά αποθέματα, να έχουν λειτουργία, να έχουν άμυνα κατά της σπατάλης ενέργειας με σύγχρονους τεχνολογικούς τρόπους είναι μια αδήριτη ανάγκη και κυρίως θα εξοικειώσει τους αυριανούς πολίτες της χώρας με την προστασία του περιβάλλοντος όχι σαν ένα χόμπι ή σαν μια ενασχόληση για κάποια σαββατοκύριακα, αλλά σαν μια στάση που θα αφορά τη συνολική ζωή τους.

Επίσης, συγκράτησα αυτά που σωστά είπατε για τους πρόσφυγες. Θα ήθελα να σας πω κάτι που ίσως δεν το ξέρετε, επειδή οι χώροι, οι τοίχοι εδώ

μέσα έχουν μνήμες και παρελθόν. Αυτός εδώ ο χώρος χρησιμοποιήθηκε μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, δηλαδή μετά το 1922, σαν τόπος φιλοξενίας προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής για αρκετό καιρό. Κοινοβούλιο έγινε μετά από δέκα χρόνια. Τα θεωρεία και άλλοι χώροι, που δεν ήταν ακριβώς έτσι τότε, φιλοξένησαν εκατοντάδες Έλληνες που ήρθαν από τη Σμύρνη, από την Ιωνία μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Έχει μνήμες προσφοράς και θαλπωρής προς τον προσφυγικό ελληνισμό αυτός ο χώρος και ήταν ενδιαφέροντα όλα αυτά που είπατε για τη συμπαράσταση που πρέπει να δείχνουμε προς τους πρόσφυγες.

Όσον αφορά στον εθελοντισμό, επειδή είστε σε ηλικία που μπορεί να μην θυμάστε τον ρόλο του εθελοντισμού στους Ολυμπιακούς Αγώνες που έγιναν στην Ελλάδα πριν από δεκαπέντε χρόνια, ήθελα να ξέρετε ότι στην πρόσφατη συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, δηλαδή για την αλλαγή του πιο βασικού νόμου του κράτους -που δεν αλλάζει για ψύλλου πήδημα και κάθε τόσο, αλλάζει κάθε πέντε χρόνια με μία αργόσυρτη και βαρυσήμαντη διαδικασία- συζητήσαμε πολύ, μεταξύ άλλων και για τη συνταγματικοποίηση του εθελοντισμού, να υπάρξει δηλαδή μια προστασία από τον υπέρτατο νόμο της πολιτείας της εθελοντικής δράσης, αλλά και με τη διδακτική έννοια που θα είχε εάν αυτό έμπαινε στο Σύνταγμα.

Και είναι πολύ ενδιαφέρουσες, κύριε εκπρόσωπε της Λάρισας, οι προτάσεις σας για τον εθελοντισμό και θα ήθελα και πάλι να σας συγχαρώ.

Προχωρούμε λοιπόν και τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Β΄ Αθήνας, Ευθυμία Σιδηρόπουλου, αγορήτρια της Δ΄ ομάδας εργασίας, με θέμα: «Τέχνη, Περιβάλλον, Τοπική Ιστορία». Περί τέχνης και ιστορίας, δηλαδή.

Την καλώ να έρθει στο Βήμα και να λάβει τον λόγο.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ (Β΄ ΑΘΗΝΑΣ): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, καλησπέρα σας. Ονομάζομαι Ευθυμία Σιδηρόπουλου και εκπροσωπώ το 1^ο Γενικό Λύκειο Ταύρου, καθώς και την Δ΄ ομάδα εργασίας, περί τέχνης περιβάλλοντος και τοπικής ιστορίας.

Αυτές τις τρεις μέρες που προηγήθηκαν γνωρίσαμε κορίτσια και αγόρια από όλη την Ελλάδα, με τα οποία συνεργαστήκαμε, προκειμένου αρχικά να μοιραστούμε τις εμπειρίες μας σχετικά με τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις που αναλάβαμε στα σχολεία μας, όσον αφορά την ευρύτερη θεματική της φετινής Βουλής των Εφήβων, που ήταν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Με κριτήριο τις εργασίες που κάναμε στο σχολείο ενταχθήκαμε στην ομάδα αυτή που ασχολήθηκε με το τρίπτυχο: Περιβάλλον, τέχνες και τοπική ιστορία.

Δουλέψαμε και εργαστήκαμε με βιωματικούς τρόπους και ανταλλάξαμε τις θέσεις μας σε μικρότερες ομάδες και σήμερα ερχόμαστε εδώ να σας παρουσιάσουμε τις προτάσεις που προέκυψαν από όλες τις διεργασίες.

Πρώτα θα συζητήσουμε για τα δικαιώματά μας, για ένα βιώσιμο περιβάλλον και την καλλιέργεια φιλοπεριβαλλοντικής συνείδησης. Πρώτον, χρειάζεται ενίσχυση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με στόχο την αειφορία και τη βιωσιμότητα τόσο μέσα από την υλοποίηση ενδοσχολικών ή και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, καθώς και επισκέψεων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος όσο μέσα από το θεσμικό πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος. Επίσης, χρειάζεται η επικαιροποίηση των σχολικών βιβλίων με τα νέα δεδομένα για την παγκόσμια οικολογική κρίση, καθώς και η παροχή κινήτρων στους μαθητές και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Δεύτερον, πρέπει να έχουμε βελτίωση των σχολικών υποδομών με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και την αυτόνομη λειτουργία τους με οικολογικά χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης φιλικών προς το περιβάλλον, δομικών υλικών και αξιοποίηση των απορριμμάτων του σχολείου για την παραγωγή ενέργειας.

Τρίτον, σημαντική είναι η χρήση μέσων μεταφοράς που δεν δημιουργούν εκπομπές βλαβερών αερίων, όπως για παράδειγμα τα ηλιακά αυτοκίνητα και τα ποδήλατα.

Ως προς τη θεματική της τέχνης, προτείνουμε τα εξής: Πρώτον, την προώθηση της καλλιτεχνικής αγωγής σε όλες τις σχολικές βαθμίδες ως μέσο έκφρασης της κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης της προσωπικότητας. Δεύτερον, καθιέρωση της ημέρας της τέχνης στα σχολεία που θα είναι αφιερωμένη τόσο σε ανθρώπους της τέχνης και στο έργο τους όσο και στις δημιουργικές δυνάμεις των παιδιών, οι οποίες θα μπορέσουν να αναδειχθούν και μέσα από καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς, οπότε και προτείνουμε την επαναφορά τους σε πανελλαδικό επίπεδο. Τρίτον, προτείνουμε τη δημιουργία αίθουσας τέχνης σε κάθε σχολείο, δηλαδή μιας μικρής συλλογής δημιουργημάτων των μαθητών με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών που θα έχουν προκύψει κατά τις δραστηριότητές τους. Τέταρτον, την ανάδειξη καλλιτεχνικών προτύπων μέσω της νεανικής τέχνης, προϊόντα της δικής τους πηγαίας έμπνευσης, μακριά από τα επαναλαμβανόμενα μοτίβα της εμπορευματοποίησης, γιατί έχουμε δικαίωμα στην ποιοτική τέχνη.

Ο τελευταίος άξονας πάνω στον οποίο συνεργαστήκαμε είναι η τοπική ιστορία και πιο συγκεκριμένα επισημάνουμε τα εξής: Αρχικά, το δικαίωμα πρόσβασης σε πρωτογενείς πηγές, με παράλληλη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών αφενός για τη διάσωση και καταγραφή τους και αφετέρου για την πιο βιωματική προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος.

Δεύτερον, διεξαγωγή ερευνητικών εργασιών με θέματα που θα αφορούν την τοπική ιστορία, που θα είναι συνδεδεμένη τόσο με τα προγράμματα του σχολείου όσο και με την πολιτική αυτοδιοίκηση με συλλόγους και φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Ανακεφαλαιώνοντας, διεκδικούμε να είμαστε παρόντες και παρούσες, ενεργοί πολίτες τόσο στη μικρή κοινωνία που ζούμε όσο και στο παγκόσμιο χωριό με στοχευμένες δράσεις για το περιβάλλον, τις τέχνες, την τοπική ιστορία, δηλαδή τον πολιτισμό μας.

Είμαστε λοιπόν, η πρώτη γενιά που συνειδητοποιεί το πρόβλημα και η τελευταία που μπορεί να το αλλάξει.

Ευχαριστούμε.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Είναι μαζί μας και ο Υπουργός Επικρατείας κ. Γεραπετρίτης, καθηγητής συνταγματικού δικαίου.

(Χειροκροτήματα)

Κύριε Γεραπετρίτη, έλεγα πριν στους Έφηβους Βουλευτές για τη συζήτηση που κάναμε στην αναθεώρηση του Συντάγματος, στην προηγούμενη Βουλή, για την ιδέα να συνταγματοποιηθεί ο εθελοντισμός. Ήταν ιδέα του κ. Γεραπετρίτη. Αυτό το μυστικό σας το λέω τώρα.

(Χειροκροτήματα)

Ευχαριστούμε την κ. Σιδηρόπουλου για την ομιλία της. Ομολογώ, κυρία Σιδηρόπουλου, ότι η ομιλία σας με ενέπνευσε γι' αυτά που σας μοίρασα και θα σας μιλήσω αφού ακούσουμε εσάς, γιατί έχουν θέμα σύντομο την τέχνη. Παρουσιάζει πολύ ενδιαφέρον η άποψή σας για την καθιέρωση και την ενίσχυση καλλιτεχνικών προτύπων, καλλιτεχνικής εργασίας των παιδιών, μέσω ενίσχυσης παρόμοιων πρωτοβουλιών για προϊόντα, όπως λέτε, «της δικής τους πηγαίας έμπνευσης, μακριά από στερεότυπα και επαναλαμβανόμενα μοτίβα». Αυτό μου θύμισε κάτι που είχα διαβάσει όταν ήμουν στην ηλικία σας και είχε γράψει ένας σπουδαίος Άγγλος ποιητής, ο Όσκαρ Ουάιλντ: «φιλοδοξία μου είναι να κάνω τον λαό φιλότεχνο και όχι την τέχνη φιλολαϊκή». Ανέβασε πολύ τον πήχη, δηλαδή. Και αυτή η πρόταση που έχετε εδώ ανεβάζει τον πήχη για την υποβοήθηση της νεανικής τέχνης από νωρίς για εσάς, όταν λέτε ότι θέλετε αυτό να γίνει μακριά από πρότυπα μαζικότητας και επαναλαμβανόμενα μοτίβα.

Μιλάτε για το περιβάλλον και συνεχίζετε τη σκυτάλη από τον προηγούμενο ομιλητή. Θα σας δώσω πολύ σύντομα ένα παράδειγμα. Η πολιτική δεν είναι μόνο καυγάδες, αλλά είναι και σκυταλοδρομία. Η Βουλή, η οποία είναι ένα αριστούργημα κτηριακό, διατηρητέο, προστατευμένο, παραδοσιακό έχει δρομολογήσει μία διαγωνιστική διαδικασία για να βελτιώσει

το λεγόμενο περιβαλλοντικό της αποτύπωμα. Έχει εγκαταστάσεις, παράθυρα και άλλες εγκαταστάσεις που αποτρέπουν τη σπατάλη ενέργειας, να γίνουμε δηλαδή ένα σύγχρονο κτήριο που θα κάνουμε έντονη εξοικονόμηση ενέργειας. Αυτήν τη δουλειά την ξεκίνησε ο προηγούμενος Πρόεδρος της Βουλής που είναι εδώ, ο κ. Βούτσης. Θα έχω την τύχη, στο πλαίσιο όχι των καυγάδων, αλλά της σκυταλοδρομίας, που σας είπα -γιατί αυτή είναι η σωστή έννοια της πολιτικής, δηλαδή να παίρνεις τα πράγματα από ένα σημείο και να τα πηγαίνεις πολύ παραπέρα- αυτό να το προχωρήσω και να το ολοκληρώσω.

Αυτό είναι μια άλλη μορφή τού πώς γίνεται η πολιτική. Όχι όπως συνήθως τη βλέπετε και σας απογοητεύει, αλλά όπως είναι συχνά και που ίσως δεν προβάλλεται τόσο, επειδή ο καυγάς «πουλάει» περισσότερο. Υπάρχουν και αυτές οι εκδοχές της πολιτικής και θέλω να το ξέρετε.

Και επειδή αυτά που μας λέτε και αυτά που ζητάτε είναι και αυτά μια μορφή σκυτάλης προς εμάς που έχουμε τις ευθύνες μέχρι να τις αναλάβετε εσείς, νομίζω πως δεν υπάρχει ιδεωδέστερη μορφή αντίληψης πολιτικής παρά να πάμε τα πράγματα παραπέρα, καλύτερα, βελτιώνοντάς τα και όχι να ακυρώνει ο ένας το λιγότερο ή μεγαλύτερο έργο που έκανε ο προηγούμενος.

Ευχαριστούμε και πάλι την κ. Σιδηρόπουλου.

Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αττικής κ. Ιωάννα Μπάκα, αγορήτρια της Ε΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Ελευθερία Λόγου- Πληροφόρηση-Διαδίκτυο (Pinokio.net)».

Την καλώ να έρθει στο Βήμα για την ομιλία της.

(Χειροκροτήματα)

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΑΚΑ (Αττική): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κυρίες και κύριοι Υπουργοί και Βουλευτές, αγαπητές και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Ιωάννα Μπάκα. Είμαι μαθήτρια του 1^{ου} Γενικού Λυκείου Νέας Μάκρης και εκπροσωπώ την Ομάδα Ε΄ «Pinokio.net».

Το θέμα της Ομάδας μας ήταν «Ελευθερία Λόγου, Πληροφόρηση και Διαδίκτυο». Τα υποθέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι Ομάδες Εργασίας ήταν: η δικτύωση των σχολείων, οι ψευδείς ειδήσεις, fake news, η προστασία της ιδιωτικότητας, το ζήτημα της ισότιμης πρόσβασης στην ψηφιακή πληροφορία και η ψηφιακή διαβούλευση σε ζητήματα εκπαίδευσης.

Ως προς τη δικτύωση των σχολείων, μας απασχόλησε το γεγονός ότι παρά τη ραγδαία εξέλιξη των ψηφιακών μέσων τα σχολεία στην ελληνική επικράτεια δεν διαθέτουν διαύλους επικοινωνίας μεταξύ τους. Γι' αυτόν τον λόγο προτείνουμε τη δημιουργία δικτύου επικοινωνίας μεταξύ των σχολικών

μονάδων κυρίως στις χώρες μας, αλλά και του εξωτερικού. Έτσι, διαμορφώνεται ένα στέρεο πνεύμα συνεργατικότητας και αλληλογνωριμίας μεταξύ των μαθητών που βρίσκονται σε απόσταση.

Ως προς το ζήτημα των ψευδών ειδήσεων, καταλήξαμε στην εξής πρόταση: την επέκταση των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ΕΣΡ, στον χώρο του διαδικτύου. Η επέκταση αυτή θα μπορούσε να υλοποιηθεί με τη δημιουργία λογισμικού ανίχνευσης, σύμφωνα με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα fake news. Σκοπός του όλου εγχειρήματος θα είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και η τήρηση της ψηφιακής δημοσιογραφικής δεοντολογίας.

Θέσαμε το ζήτημα της προστασίας της ιδιωτικότητας, επειδή πιστεύουμε ότι ο χώρος του διαδικτύου έχει μετατραπεί σε πεδίο ανεξέλεγκτης αγοράς όπου οι ιδιωτικές εταιρείες, προκειμένου να εξαπλωθούν, παραβιάζουν στοιχειώδη προσωπικά δεδομένα των χρηστών. Προτείνουμε προς αυτήν την κατεύθυνση τη συνεργασία της πολιτείας με διεθνείς οργανισμούς, ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο αυτό.

Συζητήσαμε το τέταρτο ζήτημα σχετικά με την ισότιμη πρόσβαση στην ψηφιακή πληροφορία. Επειδή θεωρούμε ότι δεν παρέχονται σήμερα σε όλους τους νέους οι δυνατότητες ώστε να συμμετέχουν στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης, γι' αυτό προτείνουμε την ενίσχυση των σχολικών

μονάδων με τις απαραίτητες τεχνολογικές υποδομές. Παράλληλα, εισηγούμαστε τη συστηματική καλλιέργεια ψηφιακής κουλτούρας και παιδείας στους μαθητές.

Η πρότασή μας στο πέμπτο ζήτημα «ψηφιακή διαβούλευση σε ζητήματα εκπαίδευσης» υποκινήθηκε από το γεγονός ότι για τις αλλαγές στην εκπαίδευση δεν λαμβάνεται υπόψη η γνώμη των μαθητών. Για την αντιμετώπιση του ζητήματος εισηγούμαστε τη δημιουργία φόρουμ δημόσιας διαβούλευσης, το οποίο θα υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας και θα έχουν ελεγχόμενη πρόσβαση σε αυτό οι μαθητές. Στο φόρουμ οι μαθητές θα μπορούν να εκφέρουν γνώμη, ακόμη και να ψηφίζουν για αποφάσεις που πρόκειται να λάβει η πολιτεία σχετικά με την εκπαίδευση.

Σας καταθέτουμε, λοιπόν, τις προηγούμενες προτάσεις με την προσδοκία ότι θα εισακουστούν από τους υπεύθυνους φορείς.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Μπάκα που εκπροσωπεί την Αττική στη Βουλή των Εφήβων. Είχατε ένα πολύ επίμαχο και πρωτοποριακό θέμα, τις ψευδείς ειδήσεις και την αντιμετώπισή τους. Βέβαια, είναι επίμαχο λόγω της έκτασης που έχει πάρει η

τεχνολογία στο θέμα αυτό. Στην πραγματικότητα είναι ένα θέμα που βασανίζει αιώνες τον άνθρωπο.

Και όπως θα μας έλεγε ο κύριος Πολύδωρας, ο οποίος είναι λάτρης και γνώστης της αρχαίας Ελλάδος, και τότε υπήρχαν αυτά, για αυτό και υπάρχει μία προτροπή στα Αρχαία Ελληνικά «νάφε και μέμνασο απιστείν» δηλαδή να είσαι νηφάλιος και να θυμάσαι να είσαι δύσπιστος. Αυτή η προτροπή του Επίχαρμου σημαίνει ότι και τότε υπήρχαν fake news, τα οποία τα αντιμετώπιζε ο άνθρωπος όχι με ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αλλά με την ατομική ευθύνη της νηφαλιότητας και της δυσπιστίας, όχι της δυσπιστίας που σε κάνει να είσαι απόμακρος προς όλους αλλά της υγιούς δυσπιστίας που σε βάζει να κοσκινίζεις με τη λογική σου ό,τι ακούς και σου φαίνεται κάπως τερατώδες ή κάπως που πρέπει να το ελέγξεις. Και μην ξεχνάτε τις κατηγορίες που απηύθυναν κατά του Σωκράτη ο οποίος καταδικάστηκε κι ενώ πίστευε ότι ήταν αθώος προτίμησε να υποστεί την ποινή του θανάτου παρά να δραπετεύσει και να ακυρώσει την ισχύ του νόμου της Πολιτείας του.

Ο Σωκράτης καταδικάστηκε με fake news, αλλά δυστυχώς, όπως ελέχθη ήταν πολύ ισχυρή η δύναμή τους, για αυτό και σήμερα λέει κάποιος ότι αν αυτό συνεχιστεί, παιδιά, θα καταντήσουμε να θυμόμαστε πράγματα που δεν συνέβησαν. Επειδή, λοιπόν, αυτό το κατόντημα δεν πρέπει να συμβεί

κρατάμε τις ενδιαφέρουσες προτάσεις σας. Εμείς έχουμε μία επαφή με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ιδιαίτερα για τη δραστική εφαρμογή αυτού του ψηφίσματος για την ανίχνευση των ψευδών ειδήσεων, αλλά μην ξεχνάμε και τον Επίχαρμο, μην ξεχνάμε την ατομική ευθύνη, τη γοητεία της ατομικής ευθύνης.

Ας πάμε τώρα, αφού ευχαριστήσουμε και πάλι την κυρία Μπάκα, στον Έφηβο Βουλευτή Β΄ Αθηνών, κύριο Πέτρο Αποστολάκη, αγορητή της ΣΤ΄ και τελευταίας Ομάδας Εργασίας, με θέμα «Διαπροσωπικές σχέσεις - σχολική καθημερινότητα (Όταν πηγαίνουμε μαζί σχολείο)». Τον καλώ, λοιπόν, να έρθει στο Βήμα.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ (Β΄ Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κυρία Υπουργέ και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι, αγαπητές και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ονομάζομαι Αποστολάκης Πέτρος, είμαι από το 3^ο Γενικό Λύκειο Βύρωνα και εκπροσωπώ την ομάδα εργασίας με θέμα: Διαπροσωπικές σχέσεις και σχολική καθημερινότητα.

Από τις πρώτες μας συναντήσεις και συζητήσεις τέθηκε το θέμα της σχολικής πραγματικότητας, όπως αυτή διαμορφώνεται όχι μόνο από τους καθηγητές αλλά και από εμάς τους μαθητές. Βαθμοθηρία, ανταγωνισμός, έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας, αδιαφορία, αυτές είναι οι πρώτες λέξεις που μας ήρθαν στο μυαλό όταν προσπαθήσαμε να σκεφτούμε πώς

είναι το σύγχρονο ελληνικό σχολείο. Και πράγματι, υπάρχουν στιγμές που σε αυτό το σύγχρονο ελληνικό σχολείο μαθητές και καθηγητές μοιάζουν να είναι αντίπαλοι. Ανήσυχοι έφηβοι συγκρούονται με εφησυχασμένους ενήλικες που διεκδικούν την απόλυτη γνώση. Η επικοινωνία χάνεται και το σχολείο αυτόματα μετατρέπεται σε ένα πεδίο μόνιμης αντιπαράθεσης, γίνεται απρόσωπο, εχθρικό, αφιλόξενο.

Αυτή η διαπίστωση μας οδήγησε στη σκέψη ότι είναι αναγκαίο και απαραίτητο να δημιουργήσουμε ένα σχολείο που δεν θα κατασκευάζει, αλλά θα διαμορφώνει ανθρώπους. Μετά από πολύωρες συζητήσεις και γόνιμες διαφωνίες καταλήξαμε στις ακόλουθες προτάσεις.

Οι καθηγητές οφείλουν να διδάσκουν χωρίς να αποκλείουν από την εκπαιδευτική διαδικασία μαθητές που έχουν μαθησιακές δυσκολίες. Η διδακτέα ύλη είναι κοινή για όλους, επομένως η διδασκαλία των μαθημάτων πρέπει να γίνεται για όλους, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις. Όλοι οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ενημερώνουν και να παρακολουθούν επιμορφωτικά σεμινάρια έτσι ώστε να διδάσκουν με έναν πιο πρωτότυπο για τους μαθητές τρόπο, προσελκύοντας έτσι το ενδιαφέρον και την προσοχή τους.

Όσον αφορά στην αξιολόγηση των μαθητών θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν όχι μόνο θέματα μαθησιακής επάρκειας, αλλά και συμπεριφοράς. Η

περιγραφική αξιολόγηση μπορεί να αποτελέσει μέσο κινητοποίησης για τη βελτίωση της απόδοσης σε επίπεδο μαθημάτων. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ένας βαθμός δεν μπορεί να ορίζει την ποιότητα και το ήθος των μαθητών, να καθορίζει στάσεις και συμπεριφορές.

Για την καλύτερη, βέβαια, λειτουργία του σχολείου αλλά και την αρμονική συνύπαρξη μαθητών και καθηγητών πρέπει να οριστούν συγκεκριμένες ημέρες κατά τις οποίες οι μαθητές και οι καθηγητές θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν, να εκφράσουν τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους, αλλά και να συμμετάσχουν σε δράσεις που ενισχύουν την ομαδικότητα και τη συνεργασία.

Σκόπιμη, τέλος, κρίνεται η συγκρότηση ομάδων ή ομίλων θεάτρου, κινηματογράφου, φωτογραφίας, που θα δραστηριοποιούνται εντός και εκτός των σχολικών μονάδων και θα λειτουργούν ως συνδετικοί κρίκοι του σχολείου και της κοινότητας.

Για να κάνουμε τα δικά μας βήματα δημοκρατίας, χρειαζόμαστε ένα σχολείο που θα μας επιτρέψει να σκεφτόμαστε, να ονειρευόμαστε, να αναζητούμε, να διεκδικούμε, να δημιουργούμε. Είναι δικαίωμά μας αλλά και ταυτόχρονα υποχρέωσή μας να φτιάξουμε ένα σχολείο όπου θα χωράει ο σεβασμός, η αλληλεγγύη, η ισότητα και η ελευθερία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωνηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ήθελα να συγχαρώ ειλικρινώς τον κ. Αποστολάκη, -το κάνατε κι εσείς προηγουμένως- όχι μόνο για τη λακωνικότητά του και την περιεκτικότητα της ομιλίας του, αλλά και για το περιεχόμενο, που προφανώς το έχει ζυμώσει με τους συναδέλφους του. Γιατί αφορά ένα εξαιρετικά ντελικάτο θέμα που έχει σχέση με τις διαπροσωπικές σχέσεις και τη σχολική καθημερινότητα, που -μην κρυβόμαστε- δεν είναι ένας αγγελικά πλασμένος κόσμος, που πρέπει να αγωνιστείτε και να αγωνιστούμε για να βελτιωθεί.

Υπάρχουν διάφοροι μύθοι, οι οποίοι καλό είναι να καταρρίπτονται και να βλέπουμε τα πράγματα κατάματα. Μου έχει πει κάποιος ότι εδώ στην Ελλάδα όλοι λένε «εμπρός, όλοι μαζί». Όταν, όμως, λέει κάποιος «όλοι μαζί», εννοεί κατά βάθος «όλοι μαζί μου», απλώς το «μου» δεν το λέει δυνατά. Άρα, έχουμε μια δυσκολία να συνεργαστούμε, να συμπορευθούμε, να συνεννοηθούμε.

Δεν ξέρω πόσοι από εσάς είστε από χωριά. Εγώ είμαι από ένα χωριό των Ιωαννίνων. Στα χωριά μας βλέπουμε σπίτια ρημαγμένα και παρατημένα, τα οποία τα έχει φάει ο χρόνος και η αφροντισιά. Ο βασικός λόγος που αυτά

τα σπίτια είναι παρατημένα -και δεν εννοώ τώρα με την οικονομική κρίση, αλλά και πριν- δεν είναι η αδιαφορία ούτε το οικονομικό πρόβλημα, γιατί σας είπα ότι αυτό υπήρχε και παλιά. Ο βασικός λόγος είναι ότι το 80%-90% αυτών των σπιτιών που είναι αφημένα στη μοίρα τους και καταρρέουν -ορισμένα δε είναι και αρχιτεκτονήματα σπουδαία- είναι η ασυνεννοησία των κληρονόμων. Δεν μπορούν να συνεννοηθούν οι πολλοί ιδιοκτήτες.

Η έλλειψη συνεννόησης, λοιπόν, δημιουργεί και προβλήματα περιουσιακά στον κόσμο και η πηγή τού να εκπαιδευθούμε στη συνεννόηση και στη συνεργασία και στις καλές διαπροσωπικές σχέσεις είναι το κείμενο που μόλις ο κ. Αποστολάκης μας διάβασε, λέγοντας και το μεγάλο μυστικό της αρμονίας, σε αντίθεση με την ένταση και την αντιπαλότητα. Δεν είναι εύκολο στοίχημα. Αν ήταν εύκολο, θα το είχαμε πετύχει, ούτε μπορεί, ιδεωδώς, αυτό σύντομα να επιτευχθεί. Μπορούμε, όμως, να το παλέψουμε, να πλησιάσουμε και η δικιά σας γενιά, εύχομαι, στα χωριά μας τα μισά τουλάχιστον από τα παρατημένα σπίτια να συνεννοηθεί και να τα χτίσει.

Φτάσαμε, λοιπόν, νέες και νέοι Έφηβοι Βουλευτές, με τον κ. Πέτρο Αποστολάκη που ήταν ο τελευταίος αγορητής, στο τέλος της συζήτησης. Ολοκληρώθηκε, δηλαδή, από την πλευρά σας η συζήτηση με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι έξι προεκτάσεις αυτής της συζήτησης.

Πριν ολοκληρώσουμε τη διαδικασία, θα ήθελα την ανοχή σας για να δώσω τον λόγο στην Υφυπουργό Παιδείας κυρία Ζαχαράκη, δεδομένου ότι είστε σε σχολική φάση. Οι περισσότερες προτάσεις σας αφορούν κυρίως το Υπουργείο Παιδείας και η κυρία Ζαχαράκη επωμίζεται σήμερα όχι μόνο τον ρόλο της Υφυπουργού Παιδείας, αλλά και της εκπροσώπου του Πρωθυπουργού, του κ. Κυριάκου Μητσοτάκη.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Κυρία Ζαχαράκη, έχετε τον λόγο για λίγα λεπτά. Κι αν προσέξατε, τα παιδιά τήρησαν τον χρόνο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Το πρόσεξα, κύριε Πρόεδρε.

Και μάλιστα πρέπει να σας πω ότι το ζήλεψα κιόλας, γιατί ήταν μόλις πριν από έναν μήνα, περίπου, που στάθηκα εδώ για πρώτη φορά και υπερέβην κατά τέσσερα λεπτά τον χρόνο. Οπότε, παιδιά, συγχαρητήρια για το ευσύνοπτο...

(Χειροκροτήματα)

...-και όχι μόνο-, αλλά και για το τόσο ενδιαφέρον κομμάτι των εισηγήσεών σας!

Ζητώ συγγνώμη στην Α΄ Ομάδα. Η αλήθεια είναι ότι αυτή η ημέρα είναι πολύ δύσκολη για το Υπουργείο Παιδείας γιατί οι αναπληρωτές καθηγητές, αυτοί οι οποίοι στηρίζουν τα σχολεία σας τόσα χρόνια, τοποθετούνται κάποιες ημέρες πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Άρα έπρεπε να είμαστε εκεί να υπογράψουμε, για να ξέρουν οι συνάδελφοι πού πηγαίνουν.

Κάποια χρόνια πριν στεκόμουν ψηλά στα θεωρεία ως συνοδός καθηγήτρια -είμαι καθηγήτρια αγγλικών, «στην προηγούμενη ζωή», όπως λέμε- και συνόδευα μια αντίστοιχη ομάδα από δημόσιο λύκειο εδώ στην πρώτη επαφή, στην πρώτη επίσκεψη στην ελληνική Βουλή. Και η αλήθεια είναι ότι τότε είχαμε ασχοληθεί ενδελεχώς, με πάρα πολλή έρευνα και πολύ μεγάλη ζέση, με το θέμα του περιβάλλοντος. Μου άρεσε λοιπόν πάρα πολύ που άκουσα μία από τις εισηγήσεις να αναφέρεται σε αυτό το θέμα. Σας διαβεβαιώ ότι η Υπουργός μας, η κυρία Κεραμέως, θα δεχθεί αύριο ένα αναλυτικό ενημερωτικό με όλες τις προτάσεις τις οποίες παρουσιάσατε. Χάρηκα, λοιπόν, πάρα πολύ με το ζήτημα το οποίο θέσατε, το ζήτημα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Ξέρω καλά ότι πολλά από τα σχολεία σας έχουν ήδη γίνει δέκτες πολλών περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Ξέρω ότι και εσείς οι ίδιοι μπορεί να έχετε πάρει μέρος σε μερικές από τις εκδρομές με περιβαλλοντικά

προγράμματα. Να είστε σίγουροι ότι θα συνεχίσουμε σε αυτό το κομμάτι να είμαστε πάρα πολύ δραστήριοι.

Και πρέπει να σας δώσω και ένα νέο, αφού είμαι εδώ σήμερα. Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, ίσως, και την προσοχή σας σε αυτό. Την επόμενη σχολική χρονιά έχουμε ήδη ξεκινήσει τις επαφές έτσι ώστε να προσπαθήσουμε να πετύχουμε -δεν θα ακούσετε πάρα πολλά «θα» σήμερα- την εισαγωγή μιας ωριαίας ενότητας, η οποία θα έχει καινοτόμες θεματικές ενότητες. Μία εξ αυτών είναι προφανώς και η έμφαση στο θέμα του περιβάλλοντος. Μια άλλη είναι η έμφαση στις ψηφιακές ικανότητες και δεξιότητες -είναι εδώ ο Υφυπουργός κ. Ζαριφόπουλος, με τον οποίο είμαστε σε συνεχή επαφή-, για να μπορέσουν οι συμμαθητές σας, τα μικρότερα σε ηλικία παιδιά, να κάνουν πολύ περισσότερα πράγματα στο κομμάτι των ψηφιακών δεξιοτήτων.

Μιλήσατε, όμως, και για πολύ σημαντικά θέματα. Άκουσα την κυρία Κιμποροπούλου, αν δεν κάνω λάθος, που μίλησε για την ενσωμάτωση των ήπιων μαθησιακών δυσκολιών μέσα στην τάξη έτσι ώστε να μπορούν να διδάσκονται οι θεματικές ενότητες και να αφορούν πολύ περισσότερο κόσμο.

Μιλήσατε αμέσως μετά για το θέμα της αλληλεγγύης. Μιλήσατε μέσα σε αυτήν την ενότητα για την ενεργειακή αναβάθμιση των σχολείων. Πόσο

σημαντικό θέμα! Επί πόσα χρόνια! Εδώ υπάρχουν πεπειραμένοι πολιτικοί που είμαι σίγουρη ότι το έχουν ακούσει αυτό πάρα πολύ καιρό.

Θα σας δώσω ακόμα ένα νέο, ότι μια από τις πρωτοβουλίες είναι σε συνδυασμό, μαζί με τους δήμους, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τα σχολεία, να μιλήσουμε για την ενεργειακή αναβάθμιση όλων των σχολείων, για τη μείωση της σπατάλης. Το βλέπετε πάρα πολύ καλά είτε πρόκειται για το φως που αφήνουμε ανοικτό είτε πρόκειται για όλα αυτά τα οποία μπορούμε να κερδίσουμε στην καθημερινότητα της σχολικής μονάδας.

Μιλήσατε για τη δενδροφύτευση, αλλά βάλατε ένα σημαντικό επίθετο: τις βιωματικές δράσεις. Νομίζω ότι έχετε πλέον κουραστεί μετά από τόσα χρόνια που μπορεί να μαθαίνετε μόνο μέσα από ένα βιβλίο, μόνο μέσα από έναν δάσκαλο ο οποίος στεκόταν απέναντί σας και απλά να ακούτε, να γράφετε, να αλληλεπιδράτε. Νομίζω ότι θέλετε περισσότερο το κομμάτι αυτό του βιωματικού χαρακτήρα πολλών θεματικών ενοτήτων.

Η κυρία Σιδηροπούλου μίλησε για την τέχνη. Και ναι, η ιδέα του καλλιτεχνικού προτύπου -η αλήθεια είναι ότι δεν την είχαμε- είναι μια από τις ιδέες τις οποίες θα πάρω μαζί στο βαλιτσάκι με τις ιδέες τις οποίες παίρνω πίσω για το Υπουργείο.

Είχα γράψει τελείως διαφορετικά πράγματα. Θα σας μιλούσα για τα δικαιώματα, θα σας μιλούσα για μια μάχη η οποία θα πρέπει να συνεχίσει να δίνεται. Θα σας μιλούσα και για τη μάχη η οποία δεν έχει κερδηθεί. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι η ατιμωρησία, οι ένοπλες συγκρούσεις, τα απολυταρχικά καθεστώτα δεν έχουν ηττηθεί. Ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, η μισαλλοδοξία είναι μερικές από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στην εποχή μας. Σε πάρα πολλές χώρες η βία κατά των γυναικών εξακολουθεί να αποτελεί καθημερινό φαινόμενο. Ανεξαρτήτως φύλου, καταγωγής, φυλής, η κοινωνική ευημερία εξαρτάται από τον σεβασμό όλων των δικαιωμάτων.

Αυτό θα σας έλεγα, παιδιά, αλλά τελικά οι εισηγήσεις σας, οι ωραίες σας ιδέες ήταν αυτό που με ενέπνευσε να ξεφύγω από το κείμενο. Να σας συγχαρώ για την παρουσία σας απόψε εδώ και πραγματικά σας εύχομαι όλα αυτά που ονειρεύεστε και μας κάνουν σήμερα να ελπίζουμε και να οραματιζόμαστε να τα δείτε να γίνουν πράξη!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και εμείς ευχαριστούμε την Υφυπουργό Παιδείας, την κ. Ζαχαράκη.

Θα ήθελα τώρα να σας λύσω την απορία, αν τα καταφέρω, τι σχέση έχει αυτό το γράμμα που άφησα μπροστά στον καθένα, που έχει και για λόγους οικονομίας χαρτιού μπρος-πίσω. Η μία φωτογραφία είναι ένας Κούρος, ένας έφηβος δηλαδή, που βρέθηκε στη Βοιωτία, έργο του 520 π.Χ. Και βρίσκεται αυτό το ωραίο άγαλμα στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας, εκεί που πήγατε δηλαδή. Στην άλλη μεριά της σελίδας είναι ένα πανέμορφο άγαλμα που βρίσκεται στο Μουσείο της Ακροπόλεως. Είναι ο Παις του Κριτίου, ο έφηβος του Κριτίου, το παιδί του Κριτίου. Κριτίος είναι ο γλύπτης που το έφτιαξε, ο Κούρος δεν έχει γνωστό κατασκευαστή.

Έχουμε, λοιπόν, δύο έργα τέχνης τα οποία απέχουν μεταξύ τους μόλις 40 χρόνια. Ο Κούρος υπολογίζεται ότι φτιάχτηκε το 520 και ο Παις του Κριτίου φτιάχτηκε το 480 π.Χ. Και τι σχέση έχει αυτό με το πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων που καλλιεργεί τη συμμετοχή, αυτό που τώρα μόλις κάνατε, άρα την ευθύνη, άρα την προεργασία, για να αναλάβετε ως πολίτες «εις των ιδεών την πόλη», που λέει και ο ποιητής, αύριο τις δικές μας θέσεις και ακόμη σπουδαιότερες;

Προσέξτε: Τα λίγα χρόνια που χωρίζουν αυτά τα δύο έργα, τα μόλις 40 χρόνια, σε πυκνότητα γεγονότων και αλλαγής στην τέχνη την αρχαία

ξεπερνούν τον αιώνα και όχι τα 40 μόλις χρόνια. Δείτε τον Κούρο, τον κάπως ακίνητο με γεωμετρικά χαρακτηριστικά, με ένα ευδιάκριτο εντονότατο χαμόγελο και συγκρίνετε τα χαμόγελά τους, το χαμόγελο του Κούρου που είναι εμφανές και το απολύτως διακριτικό, σεμνό, σχεδόν αδιόρατο χαμόγελο του Παιδιού του Κριτίου, με την πλαστικότητα της κίνησης το Παιδί του Κριτίου, σε αντίθεση με τον ατρεμή, που δεν τρέμει, δηλαδή, -να, λοιπόν, γιατί είναι ωραία η γλώσσα μας-, αταλάντευτο χαρακτήρα του Κούρου.

Οι αρχαίοι Κούροι, παιδιά, είχαν μία ακινησία στην αποτύπωση, ενώ τα έργα στην μετέπειτα τέχνη την κλασική, της ακμής, είχαν πλαστικότητα. Είχαν στρογγυλάδα, δεν είχαν γωνίες. Ήταν πιο κοντά στο ανθρώπινο σώμα.

Γιατί, λοιπόν, ο Παις του Κριτίου έχει συγκρατημένο αδιόρατο χαμόγελο, ενώ ο Κούρος και όλη η αρχαϊκή τέχνη έχει χαρακτηριστικό το έντονο, όπως λέγεται από τους αρχαιολόγους, «αρχαϊκό μειδίαμα»;

Θα σας διαβάσω ένα άρθρο που μου είχε κάνει εντύπωση και το έχω κρατήσει από το 1993. Το έγραψε η κ. Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, καθηγήτρια της Ιστορίας της Τέχνης και διευθύντρια της Εθνικής Πινακοθήκης. Το έγραψε στο «ΒΗΜΑ» Κυριακή 17 Ιανουαρίου 1993.

«Ο Παις του Κριτίου,...» -η μία όψη του χαρτιού που σας έδωσα- «...ο φεγγοβόλος πρεσβευτής του ελληνικού θαύματος στις Ηνωμένες

Πολιτείες,...» -την εποχή εκείνη είχε σταλεί στην Αμερική αυτό το άγαλμα-
«...αισθητοποιεί με τρόπο συμβολικό μία επανάσταση στην ιστορία του
πολιτισμού που δεν έχει προηγούμενο.

Ο «Ωραίος Έφηβος» διεκδικεί ένα παγκόσμιο πρωτείο. Μας δίνει την
παραδειγματική εικόνα του πρώτου ελεύθερου πολίτη της νεαρής Αθηναϊκής
Δημοκρατίας. Η συνείδηση της ευθύνης για τον ρόλο που τον αναμένει σε
λίγους μήνες ή σε έναν χρόνο στην Αγορά, στην Εκκλησία του Δήμου, στο
Βουλευτήριο...» -για τον ρόλο που τον αναμένει, κύριε Υφυπουργέ Άμυνας,
ως οπλίτη, γιατί οι πολίτες ήταν και οπλίτες στην Αθηναϊκή Δημοκρατία-
«...αυτή η συνείδηση της ευθύνης δεν είναι ο μόνος λόγος που ερμηνεύει τη
σοβαρότητά του». Το σεμνό και διακριτικό χαμόγελό του, που διαδέχεται το
ακτινοβόλο γέλασμα του «Κούρου» είναι γιατί αναλογίζεται την ευθύνη που

τον περιμένει αναλαμβάνοντας ως πολίτης το μέλλον της πατρίδας του στα χέρια του!

Φυσικά, οι ερμηνείες δεν είναι μονοσήμαντες. Δεν ξέρουμε κατά βάση γιατί ο Κριτίος έκανε αυτό το χαμόγελο, αλλά επειδή μιλήσαμε για δικαιώματα και υποχρεώσεις, επειδή μιλήσαμε για συμμετοχή, επειδή η Βουλή των Εφήβων προετοιμάζει μέσα από αυτή την εικοσιτετραετή διαδικασία παιδιά που ξεχωρίζουν και θέλουν να αναλάβουν ευθύνες, αυτό που σας αναμένει αύριο, θα ήθελα να μοιραστείτε μαζί μου αυτή τη γοητευτική ερμηνεία που έγραψε η κυρία Λαμπράκη, ότι ο λόγος που αυτό το χαμόγελο είναι συγκρατημένο είναι γιατί αντικρίζει αυτός ο έφηβος τη γοητεία της ευθύνης, τη μεγαλύτερη γοητεία που ένας πολίτης σε μία δημοκρατία μπορεί να απολαύσει!

(Χειροκροτήματα)

Κλείνω εδώ με το εξής, γιατί μιλήσατε και για την τέχνη.

Θα ήθελα να καταλάβετε ότι η τέχνη έχει σχέση με την πολιτική. Άλλαξε η πολιτική στην Αθήνα της ακμής από την πολιτική στην Αρχαϊκή Ελλάδα. Στην Αθήνα της ακμής, στον Παρθενώνα και στα άλλα γλυπτά, όπως έγραψε ο σπουδαίος συγγραφέας Καραγάτσης, ο άνθρωπος έδωσε στο μάρμαρο την πιο πιστή απόδοση της ομορφιάς της ψυχής του. Η Ακρόπολις συμβολίζει την

πιο πιστή απόδοση που θα μπορούσε να δώσει ο άνθρωπος στην ομορφιά της ψυχής του.

Τότε, λοιπόν, εκείνη την εποχή, η επανάσταση που έγινε και άλλαξε και την τέχνη και την πήγε από την ακινησία του «Κούρου» στην πλαστικότητα του «Παιδός» του Κριτίου ήταν η νεογέννητη Αθηναϊκή Δημοκρατία, του πρώτου πολιτεύματος που δίνει δικαίωμα ισηγορίας και συμμετοχής σε όλους τους τότε ελεύθερους πολίτες.

Αυτή η επαναστατική αλλαγή, παιδιά, οικοδομήθηκε πάνω σε ένα κοσμοϊστορικό γεγονός, στα Μηδικά, στην νίκη, δηλαδή, των Ελλήνων έναντι των Περσών και στο ταρακούνημα που ένωσαν από την απειλή της δουλείας. Αυτό το ταρακούνημα από την απειλή της δουλείας και η αποτροπή αυτής της απειλής τους οδήγησε σε αυτά τα σαράντα-πενήντα χρόνια της ακμής, που έδωσαν όλη αυτή την ανεπανάληπτη συμβολή στη δημοκρατία, στην τέχνη και στον πολιτισμό.

Σας καλώ, λοιπόν, πριν κηρύξω τη λήξη της συνεδριάσεως, να απολαύσετε την προετοιμασία των μελλοντικών σας αναμνήσεων.

Αυτό που ζείτε τώρα είναι μια πραγματικότητα. Μετά από χρόνια θα είναι μια ανάμνηση. Και να ξέρετε ότι ο μόνος παράδεισος από τον οποίο δεν μπορεί ποτέ κανείς να σας διώξει είναι οι αναμνήσεις σας.

Αυτό που ζείτε σήμερα μπορεί να σας δημιουργεί ένα τρακ, ένα άγχος, μια υπερηφάνεια, μια αίσθηση ότι βοηθάτε και εμάς να βελτιώσουμε κάποια πράγματα. Όμως, να ξέρετε αύριο που θα είστε στη δική μας θέση, στη δική μας ηλικία, σε μια καλύτερη -εύχομαι- Ελλάδα, ότι θα θυμάστε ότι με τη συμβολή της Βουλής των Ελλήνων έχετε αποθηκεύσει μέσα στην ψυχή σας και μέσα στο μυαλό σας πολύ γόνιμες και πολύ χρήσιμες αναμνήσεις.

Οι ομιλίες που μόλις ακούσαμε -να επαναλάβω τους ομιλητές και να τους συγχαρούμε ξανά- οι ομιλίες του Κοτρώτσιου Θωμά, της Κιμπουροπούλου Ερμιόνης, του Ντεγκούδη Πασχάλη, της Σιδηρόπουλου Ευθυμίας, της Μπάκα Ιωάννας και του Αποστολάκη Πέτρου, θα είναι οι ιδανικές φωνές που θα σας ακολουθούν από την πρώτη ποίηση της ζωής σας, όπως λέει ο ποιητής, «ιδανικές φωνές κι αγαπημένες, που έρχονται στο μυαλό μας από την πρώτη ποίηση της ζωής μας σα μουσική τη νύχτα μακρινή που σβήνει».

(Χειροκροτήματα)

Όμως, επειδή ακριβώς αυτά που λέτε τα πιστεύετε, δεν θα είναι ούτε μακρινή ούτε θα σβήσει αυτή η μουσική που σήμερα ακούστηκε από εσάς στη Βουλή των Εφήβων.

Και πάλι συγχαρητήρια!

(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Η συζήτηση με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα περατώθηκε.

Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδριάσεως.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Η εξουσιοδότηση παρεσχέθη.

Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, εδώ φτάσαμε στο τέρμα των διαβουλεύσεων έχοντας διαπραγματευτεί θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, αλλά και τρέχουσας επικαιρότητας.

Επιστρέφοντας στους τόπους σας θέλουμε να μεταφέρετε στους συμμαθητές σας τον χαιρετισμό μας, την αγάπη μας, αλλά και τη φροντίδα μας για την προκοπή της ελληνικής νεολαίας, αλλά και της νεολαίας του Ελληνισμού της διασποράς.

Θέλω να ευχαριστήσω την Πρόεδρο της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων κυρία Δήμητρα Μακρυνιώτη και τα μέλη της Επιτροπής Ακριβή Γεωργούση, Ιωάννα Δεκατρή, Θεώνη Κουφονικολάκου, Λάμπρο Πόλκα, Νάνσυ Ταλούμη, Βασίλειο Τσάφο και Πέτρο Χαραβιτσίδη.

(Χειροκροτήματα)

Να ευχαριστήσω, επίσης, τη Γενική Γραμματέα του Ιδρύματος κυρία Νίκη Μαρωνίτη και τα στελέχη του Ιδρύματος.

(Χειροκροτήματα)

Να ευχαριστήσουμε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου που συνέβαλαν στον συντονισμό και την ομαλή διεξαγωγή της Συνόδου, όλες –επαναλαμβάνω- τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, ακόμη και την Υπηρεσία Ασφάλειας του Κοινοβουλίου, που διακριτικά σας είχε στο μυαλό της.

(Χειροκροτήματα)

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Υπουργείο Παιδείας της χώρας μας, τους συναδέλφους Βουλευτές κ.κ. Κρίτωνα Αρσένη, Δημήτρη Βαγενά, Νάντια Γιαννακοπούλου, Αναστασία Γκαρά και Κωνσταντίνο Κυρανάκη, που μετείχαν στις εργασίες σας.

(Χειροκροτήματα)

Τέλος, να ευχαριστήσουμε το Μουσικό Σχολείο της Αθήνας για τη φιλοξενία μέρους των δράσεων του Προγράμματος και τη Διεύθυνση Βιβλιοθήκης της Βουλής για την εφαρμογή των βιωματικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

(Χειροκροτήματα)

Είμαι βέβαιος ότι οι καινοτομίες που ξεκινήσαμε θα συνεχιστούν και θα προστεθούν και άλλες στο μέλλον.

Και προφανώς, να ευχαριστήσω και εσάς, αλλά και να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τους γονείς σας, τους διευθυντές των σχολείων, καθώς και τους καθηγητές-συνδέσμους που σας βοήθησαν και σας ενθάρρυναν να συμμετέχετε.

(Χειροκροτήματα)

Και τέλος, να ευχαριστήσω για την καλή συνεργασία τους Διευθυντές και Προϊσταμένους των Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

(Χειροκροτήματα)

Λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 20.25'

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ